කෙළිසිල ජාතකය

තවද කරුණා ස්වාමිනී සර්වඥයන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සමයෙහි ලකුනන්ටක ලක්වන භද්දිය තෙරුන් වහන්සේ අරභයා මේ ජාතකය වදාළ සේක.

ඒකෙසේ ද යත්

ලකුන්ටක හද්දිය ස්වාමින් වහන්සේ මහාසෘද්ධි වන්ත සේක. මධුරවූ ධම්මකථික සේක. අවගෝෂරහත් භාවයක් නොවි සිව්පිළිසිඹියාපත් රහත් සේක. ලකුන්ටක හද්ධිය මහතෙර ස්වාමින් දක මිටිව සාමනේර නමක් සේ සිටිනා හෙයින් තිස්ස නම් උන් වහන්සේට ඇයි සාමනේරයෙනි කොයිගියාදයි සිවුරු ඇඳ ඉස අතගා මේ නියායෙන් උන් වහන්සේ ඇරගෙණ කෙළ ජේතවනාරාමයට වැද සිවුරු ඒ ඒ තැන තැන්පත් කොට තබා බුදුන් සර්වඥයන් විසින් සුවඳක් විචාරා අන්තයෙහි ස්වාමිනි මිහිරිකොට බණ කියන්නාවූ ලකුන්ටක හද්දිය තෙරුන් වහන්සේ කොයිදයි විචාළසේක. ඇයි මහණෙනි තොප කන්පොත්ත අල්වා ගෙණ කෙළපියා ආයේ ලකුන්කෙ හද්දිය තෙරුන්වහන්සේ වේදයි වදාළ සේක. එබස් අසා භික්ෂූන් වහන්සේ ඇයි ඉනියා ආනුභාව ඇති මුන් වහන්සේ ලකුන්ටක කෙළිනා රුවක්සේවන්ට කාරණා කිම්දයි විචාළසේක. සර්වඥයන් වහන්සේ මහණෙනි තුමූ තමන්ට කොටගත්දෙයකැයි වදාරා ඒ කෙසේදයි ආරාධිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත්වත් දක්වා වදාළසේක.

යටිගිය දවස බරණැස් නුවර බුහ්මදත්ත නම් රජ්ජුරු කෙණෙකුන් රාජාය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ශකුලද්වේන්දුව උපන් සේක. එසමයෙහි බරණැස් රජ්ජුරුවෝ කිීඩා පරව දවස් අරණාහු මාඑ අසුන් මාළු රථ ඇතමෑත ලිබන්දා කඩා වඩා සිනාසී කෙළිනාහ. මැලි ගැනුන් ගෙන්වා බඩපිට ගසා යථා වලි මාහ මාළු මිනිසුන් හා එතයවාපීය. මේ නියායෙන් රජ්ජුරුවන් ගහටකරන්නා දුක බොහෝ මනුෂායෝ තමතමන්ගේ දෙමච්පියන්ට කරන් නාවූ මාතෘ උපස්ථානය පීතෘ උපස්ථානය හැර දෙමච්පියන් ඒ ඒ තැන යවාපීය. මේ නියායෙන් ඒ රජ්ජුරුවන් වෘද්ධ පත් හැරගෙණ කෙලිනා හෙයින් අමාතෳයෝත් එලෙසම කෙළේය. ඒ නියායෙන් බොහෝ පව්පිරි මනුෂායෝ දිවාලෝකයට නොගොස් නරකයෙහිම උපන්නාහ. එවකට ශකුදේවේන්දයෝත් තමන්ගේ දිවාභවනයෙහි අමුතුව උපදිනා දිවාපුතුයන් නොදුක කුමන කාරණයෙක්දයි මනුෂාලෝකය බලන්නාහු බරණැස් රජ්ජුරුවන් කරන්නාවූ අසද්ධර්මය නිසා නුවරවාස්හුත් එලෙසකොට තරකයෙහි උපදිති කියා දක මා ගොසින් රජ්ජුරුවන්ට අවවාද කිව මැනවැයි සිතා මාඑ වෙසයක් මවාගෙණ මාළු රථය ට නැගී මාළු ගොන්දෙන්නෙකු අදිනාලෙස සලසා ගෙණ කිලාන් දෙසැලක් රථයේ තිබාගෙණ මා රජ්ජුරුවන්ට විනා කාටත් නොපෙනේවයි සිතා අධිෂ්ඨාන කොටලා විථියට බටහ, එවෙලාවට රජ්ජුරුවෝත් මහත්වූ අලංකාරයෙන් සැරහී ඇතුපිටට පැන නැගී විථියෙහි නික්ම තමන් ඉදිරියට එන්නාවූ මාළු රථයේ ශකුයන් දැක මේ මාල්ලා ඉවතලවයි අමාතෳයන්ට කීහ. අමාතෳයෝත් තමන්ට නොපෙණෙනහෙයින් කොයිද ස්වාමිනි කියා විචාරන්නාහ. ඒ වෙලාවට ශකුයෝ තමන් පදිනා රථය ඇතුපිට උන් රජ්ජුරුවන්ගේ ඉසමුදුනෙන් රථය පැද ඉස සමීපයට ආකල්හි කිලාන් සැලක් ඉසගසා බිඳපුවාහ. නැවතත් එන අත අනිත් කිලාන් සැල ඉස ගසා බිඳපුවාහ. එවිට රජ්ජුරුවෝ විපිළිසරලෙසට පැමිණිිිිියාහ එවෙලෙහි ශකුයෝ ශකුාත්මභාවය මවාගෙණ වජායුද්ධ ගත් අත් ඇතිව අවකාශයෙහි සිට ඇයි රජ්ජුරුවෙනි තොපට මාළුවෙෂය නොපෙණෙන්නාසේ සිතාගෙණ බොහෝ මාළු මිනිසුන් ගහට කොට කෙළින්ට කාරණා කිම්දයි තොප එක තැනැත්තන් නිසා බොහෝදෙන මාතෘඋපස්ථාන පිතෘඋපස්ථාන හැර තොපම වැඩි මහල්ලන්ට කරණ ගහටයෙන් බොහෝදෙනා නරකාදි සතර අපායෙහි දුක්විඳින්නාහ. මෙවක්පටන් එසේ මෙසේ අනාචාරකළානම් මේ මාගේ වඡුායුධයෙන් තොපගේ ඉස සත්කඩක්කොට ගසමි භයගන්වා ගියහ. රජ්ජුරුවෝ එවක්පටන් ශකුයන් කී පරිද්දෙන්ම තමන් මාඑ මිනිසුන් හා කැටිව කෙළනාවූ කෙළි නොකෙළිහයි වදාරා මහණෙනි යම්සේ හංසයන් කොස්ලිහිනියන් ආදීවූ පක්ෂින්ද, ඇතුන් අසුන් ආදීවූ සිව්පාවූන් ඇතුළුවූ සියල්ලෝම සිංහයා කෙරෙහි භය ඇතිව වාසය කෙරෙද්ද එපරිද්දෙන්ම මහණෙනි ලකුන් ටකභද්දිය මහතෙරුන් වහන්සේ කුඩා උවත් උන්ගේ ගුණමහිමවේද බැළුවමැනවැයි වදාරා කෙළිසීන ජාතකය නිමවා වදාළසේකි. එසමයෙහි බරණැස් රජ්ජුරුවෝ නම් ලකුන්ටක භද්ධියහ, ශකුදේවේන්දුව උපන්නෙම් ලොව්තුරා බුදුවූ මම්ම වේදයි වදාළසේක.